

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.1

Childhood, Child Protection and Development of Children

Time : 2.45 hours

Full marks : 70

1. উত্তৰ লিখা— (Write answer)

1x10=10

- (a) সম্পূৰ্ণকৈ লিখা- ICPS, CCI
Write full form- ICPS, CCI
- (b) শিশুৰ সামাজিক বিকাশৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
Give one example of child's social development.
- (c) এটা সঞ্চালনমূলক খেলৰ উদাহৰণ দিয়া।
Give an example of play based on motor development.
- (d) সামাজিক বিকাশৰ সংজ্ঞা দিয়া।
Define Social development.
- (e) ইতিবাচক প্ৰতিপ্ৰতি কি?
What is positive feedback?
- (f) শিশুৰ এটা সামাজিক কৌশলৰ নাম উল্লেখ কৰা।
Mention one social skill of children.
- (g) দুটা প্ৰাথমিক আবেগৰ নাম লিখা।
Name two primary emotions.
- (h) প্ৰাকৃতিক নিৰীক্ষণৰ এটা অসুবিধা লিখা।
Write one demerit of naturalistic observation.
- (i) শিশুৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কীয় এখন আইনৰ নাম লিখা।
Write the name of one Act related to Child Right.
- (j) শিশু সুৰক্ষাৰ এটা নীতি উল্লেখ কৰা।
Mention one principle of child protection.

2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া—

2x4=8

Write the answer of the following questions—

- (a) গঠনমূলক খেল কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।

What is Constructive play? Give an example.

- (b) শিশুসকলৰ মাজত “দ্রব্যৰ অপব্যৱহাৰ” ৰোধ কৰিবৰ বাবে এটা স্লোগান
প্রস্তুত কৰা।

Compose a slogan to prevent children from “Substance abuse”.

- (c) শিশুৰ পেশীৰ বিকাশত প্ৰভাৱ পেলোৱা চাৰিটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
Mention four factors that influences motor development in children.

- (d) বিদ্যালয়ত শিশুক সামাজিক কৌশল বিকাশ কৰিবৰ বাবে নোৱাৰা
দুটা পদক্ষেপৰ বিষয়ে লিখা।

Write two strategies for developing social skills in children at school.

3. পাৰ্থক্য লিখা (যিকোনো তিনিটা) —

2x3=6

Write differences (any three)

- (a) বৃদ্ধি আৰু বিকাশ

Growth and Development

- (b) শিশুৰ সুৰক্ষা আৰু শিশুৰ অধিকাৰ

Child Protection and Child Rights

- (c) বৃদ্ধি আৰু পৰিপক্বতা

Growth and Maturation

- (d) সূক্ষ্মপেশী সঞ্চালন আৰু স্থূলপেশী সঞ্চালন

Fine motor movement and Gross motor movement

4. চমু উত্তৰ লিখা —

3x3=9

Write briefly —

- (a) শিশুৰ বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ নীতি

Principles of growth development

- (b) সামাজিক বিকাশত খেলৰ গুৰুত্ব

Importance of sports in social development

- (c) শিশু শ্ৰমিক আৰু সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

Child labour and its impact on the society

5. প্রথম শ্ৰেণীৰ শিকাৰৰ সুক্ষ্মপেশীৰ বিকাশৰ বাবে এটি ক্ৰিয়াকলাপ
প্রস্তুত কৰা। 4

Design an activity on fine motor development of learners in class-I

6. “প্রকৃতি আৰু প্ৰতিপালনে শিশুৰ বিকাশত প্ৰভাৱ পেলাই”— বহলাই
লিখা। 4

“Nature and Nurture have influence in child development”—
Explain.

7. তথ্য সংগ্ৰহ কৰা দুটা সঁজুলিৰ নাম উল্লেখ কৰা। শিশুৰ তথ্যই শিক্ষকক
কেনেদৰে সহায় কৰে উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। 1+3=4

Mention two tools of data collection. Describe with example
how children’s data helps the teacher.

8. সামাজিক বিকাশৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি? শিশুৰ সামাজিক বিকাশত
অভিভাৱকৰ ভূমিকা চমুকৈ আলোচনা কৰা। 2+2=4

What are the characteristics of Social development? Discuss
briefly, the role of parents in Social development of child.

9. শিশুৰ সামাজিক বিকাশত “ডিজিটেল মাধ্যমৰ” নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে
তোমাৰ অভিমত ব্যক্ত কৰা। 4

Give your views on negative impact of “digital media” on Child’s
Social development. <https://www.assamboard.com>

10. ভাষাৰ বিকাশ কি? শিশুৰ ভাষাৰ বিকাশত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকবোৰ উল্লেখ
কৰা আৰু যিকোনো এটা কাৰকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 1+3+3=7

What is language development? Mention the factors of language
development and discuss any one of them.

11. শিশুৰ সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত পৰিয়াল আৰু সমনীয়াৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে
এটি বিশ্লেষণাত্মক টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 3+3=6

Compose an analytical text, on influence of family and peer in
socialization process of the child.

12. চমুটোকা লিখা (যিকোনো দুটা) —

Write short notes (any two)

(a) অভিভাবকত্ব

Parenting

(b) অচিনাকী ব্যক্তিৰ প্ৰতি ভয়

Fear for stranger

(c) শিশু সৰবৰাহ

Child trafficking

—xxx—

Diploma in Elementary Education

1st Semester End Evaluation, 2021

Paper- S1.2-

Early Childhood Care and Education

Time : 2 hours

Full marks : 35

1. চমু উত্তৰ লিখা—

1x4=4

Write short answers—

(a) প্ৰাক শৈশৱ যতন আৰু শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

Write one objective of ECCE.

(b) প্ৰতিপালন কি?

What is nurture?

(c) বিকাশৰ খুঁটি কি?

What is development milestone?

(d) সমতাপূৰ্ণ পাঠ্যক্ৰম কি?

What is balanced curriculum?

2. প্ৰাক শৈশৱ শিক্ষাৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

2

Mention two challenges of ECCE.

3. চমুটোকা লিখা—

1x3=3

Write short note—(any one)

(i) প্ৰাক শৈশৱত আনুষ্ঠানিক নিৰ্দেশনাৰ কু-প্ৰভাৱ

Adverse effect of early formal instruction

(b) বহুভাষিকতা

Multilingualism

4. প্ৰাক শৈশৱ শিক্ষাত খেলৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

3

Discuss the importance of play in ECCE.

5. “প্ৰাথমিক শিক্ষা আৰু প্ৰাক শৈশৱ যতন আৰু শিক্ষাৰ মাজত এক ওতঃপ্ৰোত সম্পৰ্ক আছে।”— বাক্যশাৰীৰ সমাৰ্থতা নিৰ্ণয় কৰা।

3

“There is a close relationship between primary education and ECCE”—Justify the statement.

6. প্রাক শৈশব যতন আৰু শিক্ষাৰ কাৰ্যসূচী পৰিকল্পনাৰ তিনিটা নীতি লিখা। 3
Write three principles in planning ECCE programme.
7. প্রাক শৈশব শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে তোমাৰ মতামত যুক্তি সহকাৰে প্ৰতিপন্ন
কৰা। 4
Give your opinion with justification about the importance of
ECCE.
8. মান নিৰূপনৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্রাক শৈশব যতন আৰু শিক্ষাৰ মান নিৰূপন
কেনেকৈ অন্য শ্ৰেণীতকৈ পৃথক? উদাহৰণসহ বৰ্ণনা কৰা। 1+3=4
Define assessment? How ECCE assessment is different from
other learning levels. Explain with example.
9. প্রাক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিশুৰ অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান প্ৰ-পত্ৰ এখন প্ৰস্তুত কৰা। 4
Prepare a progress report proforma for pre school children.
10. বিষয়ভিত্তিক ক্ৰিয়াকলাপ কি? যিকোনো এটা বিষয়লৈ প্রাক শৈশব শিশুৰ
স্বাংগীন বিকাশৰ বাবে এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা। 1+4=5
What is theme based activity. Prepare a weekly plan by taking
a single theme for holistic development of child of early child-
hood.

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper Code : S1.3

Understanding Language and Early Language Development

Time : 2 hours

Full marks : 35

1. Write answer—

1x6=6

- (a) Give one scientific definition of language.
- (b) What is the central vowel phone of Assamese language.
- (c) Name the only tribal language of Assam which is recognised by the constitution of India.
- (d) Which core linguistic family does Assamese language belongs to?
- (e) What is the full form of LAD?
- (f) Write one function of language.

2. Write answer—

2x6=12

- (a) 'Language is arbitrary'— Explain.
 - (b) Write two differences between phonetics and phonology?
 - (c) Write two suggestions according to NCF-2005 about multilingualism.
 - (d) Briefly explain about 'Three language formula'.
 - (e) What is 'language learning and learning through language'?
 - (f) As a language teacher design an activity to develop patriotism among the learners at the elementary level.
3. Explain the importance of language as a carrier of heritage and culture. 3
4. Explain the importance of story telling for the development of speaking skill of children. 3
5. Write the challenges in a multilingual classroom while using school language among the learners. 3
6. 'Language helps learners gathering over all knowledge'— Discuss. 4
7. Prepare a table of the vowel phone of Assamese language according to the position and place of the tongue while pronouncing. 4

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.3

Understanding Language and Early Language Development
Time : 2 hours **Full marks : 35**

1. উত্তর দিন—

1×6=6

- (a) ভাষার একটি বিজ্ঞানসন্মত সংজ্ঞা দিন।
- (b) বাংলা ভাষার যেকোনো একটি দ্বিস্বর ধ্বনি উল্লেখ করুন।
- (c) ভারতীয় সংবিধান স্বীকৃত অসমের একমাত্র জনজাতীয় ভাষা কোনটি?
- (d) বাংলা ভাষা মূলত কোন ভাষা গোষ্ঠীর অন্তর্গত?
- (e) LAD- কথাটির সম্পূর্ণ অর্থ কী?
- (f) ভাষার একটি কার্য সম্পর্কে উল্লেখ করুন।

2. সংক্ষিপ্ত উত্তর দিন—

2×6=12

- (a) 'ভাষা যাদুচ্ছিক' বুঝিয়ে লিখুন।
- (b) ধ্বনিতত্ত্ব ও ধ্বনি বিজ্ঞানের দুটি পার্থক্য উল্লেখ করুন।
- (c) বহুভাষিকতার সম্পর্কে NCF-2005 এ প্রদত্ত দুটি পরামর্শ সম্পর্কে লিখুন।
- (d) 'ত্রিভাষিক সূত্র' সম্পর্কে সংক্ষেপে বুঝিয়ে লিখুন।
- (e) 'ভাষা শেখা এবং ভাষার মাধ্যম শেখা' কি?
- (f) প্রাথমিক পর্যায়ের ছাত্র-ছাত্রীদের মনে দেশপ্রেমের সঞ্চারের জন্য ভাষার শিক্ষক হিসাবে সম্পাদিত একটি ক্রিয়াকলাপ প্রস্তুত করুন।

3. 'ঐতিহ্য ও সংস্কৃতির বাহক হিসাবে ভাষার গুরুত্ব বুঝিয়ে লিখুন।' 3

4. শিশুর বাচিক কৌশল বিকাশের ক্ষেত্রে লোককথার গুরুত্ব সম্পর্কে বুঝিয়ে লিখুন। 3

5. একটি বহুভাষিক শ্রেণিকক্ষে ছাত্র-ছাত্রীদের বিদ্যালয়ে প্রচলিত ভাষা ব্যবহারের ক্ষেত্রে উদ্ভব হওয়া প্রত্যাহ্বান সম্পর্কে লিখুন। 3

6. ভাষা ছাত্র-ছাত্রীদের সামগ্রিক জ্ঞান আহরণে সাহায্য করে' আলোচনা করুন। 4

7. বাক্য যন্ত্রের অবস্থিতি এবং স্থান অনুযায়ী উচ্চারিত বাংলা বর্ণমালাকে কিভাবে শ্রেণি বিভাজন করা হয়েছে তার একটি তালিকা প্রস্তুত করুন। 4

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021 (New Course)
Paper Code : S1.5
Proficiency in English-I

Time : 2 hours

Full marks : 35

1. Answer the following questions:

1x9= 9

- (a) Name the supra-segmental features.
- (b) Write the full form of IPA.
- (c) How many pure vowels are there in the English sound system?
- (d) Define function words.
- (e) Mention the categories of vocabulary.
- (f) Put appropriate suffix for - begin, intern
- (g) Write two synonyms for the word – “beautiful”
- (h) Construct sentences using the following phrasal verbs– (any two)
Bring up
Put away
Look into
Back out
- (i) Construct sentences using the following idioms– (any two)
A piece of cake,
Under the weather
Green fingers
Raining cats and dogs

2. Write short notes on–

2x3=6

- (a) Three-language Formula
- (b) Language-rich classroom
- (c) Reading for global comprehension

3. Design an interactive oral discourse on any one of the following contexts– (any one)

2

- (a) Telephonic conversation to invite someone for a family function.

(b) Discussing about today's weather.

(c) Seeking information regarding availability of bus seats at a ticket counter.

4. Describe the process of critical reading. 2
5. Elaborate on the differences between skimming and scanning. 2
6. Design an activity to teach homonyms to the students at the elementary level. 2
7. How will you increase the vocabulary of your students? 2
8. Elucidate the differences between mother-tongue and the second language. 3
9. Describe how language serves as a means of communication and thought. 3
10. "Reading aloud is the foundation of silent reading"- discuss. 4

Or

"Miscue analysis can be effective in recognizing errors of reading"- discuss.

—xxx—

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.6
Pedagogy of Mathematics-I

Time : 2 hours

Full marks : 35

1. তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা—

1×10=10

Answers the following questions—

- (a) 35896 সংখ্যাটোত '5'ৰ স্থানীয় মান কিমান?
What is the place value of '5' in 35896?
- (b) Number আৰু Numerals- ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
Write the difference between "Number" and "Numerals."
- (c) 35.896 সংখ্যাটো বিস্তাৰ কৰা।
Expand the number 35.896.
- (d) '95'- ক ৰোমান সংখ্যাত প্ৰকাশ কৰা।
Express '95' in Roman Number system.
- (e) পূৰ্ণসংখ্যাৰে কোনটো স্বাভাৱিক সংখ্যান নহয়?
Which whole number is not a natural number?
- (f) -4×3 ক সংখ্যাবেলাত দেখুওৱা।
Show -4×3 in number line.
- (g) কোনটো জ্যামিতিক আকাৰৰ মাত্ৰ এটা প্ৰান্ত বিন্দু থাকে?
Which geometrical shape has only one end point?
- (h) "যদি A প্ৰবৃত্ত কোণ হয়, তেন্তে $90^\circ < A < 180^\circ$ "- উক্তিটো সত্যনে?
"If A is an obtuse angle, then $90^\circ < A < 180^\circ$ "- is the statement correct?
- (i) কেতিয়া ৰম্বছ এটা বৰ্গ হ'ব?
When a Rhombus will become a square?
- (j) যদি $AB \parallel CD$ আৰু $CD \parallel PQ$, তেন্তে AB আৰু PQৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি?
If $AB \parallel CD$ and $CD \parallel PQ$, then what is the relation between AB and PQ?

Answers the following questions—

2x6=

- (a) “গণিত হৈছে যুক্তিৰ বিজ্ঞান” উক্তিটো বুজাই লিখা।
“Mathematics is the science of logic”—Explain the statement.
- (b) গণিত শিকন আনন্দদায়ক কৰাব দুটা উপায় লিখা।
Write two ways to make mathematics learning joyful.
- (c) আৰ্হি বুলিলে কি বুজা? সংখ্যাৰ আৰ্হি বুজাবলৈ এটা উদাহৰণ দি।
What do you mean by pattern? Give one example to explain number pattern.
- (d) এটা সমকোণী ত্ৰিভুজৰ সমকোণটো বাদ দি বাকী কোণ দুটা x আৰু $(x+1)$ আৰু $(2x+5)$, তেন্তে কোণ দুটাৰ মাপ কিমান?
If in a right-angled triangle, apart from the right-angle, the other two angles are $(x+1)$ and $(2x+5)$, then find the other two angle.
- (e) হিউৰিষ্টিক পদ্ধতিৰ জনক কোন? এই পদ্ধতিক কিয় শিশুকেन्द्रিক বুলি কোৱা হয়?
Who is the father of Heuristic method? Why this method is called child-centric method?
- (f) “গণিত এটি কঠিন আৰু ভয় লগা বিষয়”। এই ঋণাত্মক বিশ্বাস আঁতৰাবলৈ গণিতৰ শিক্ষক হিচাপে তুমি কি কৰিব চমুকৈ লিখ।
“Mathematics is a tough and fearsome subject”. As a mathematics teacher what strategy would you adopt to eradicate this negative belief.

Or

আৰোহী আৰু অবৰোহী পদ্ধতিৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

Write two differences between Inductive method and Deductive method.

3. উত্তৰ লিখা— (Write answers)

3x3=9

- (a) “প্রতীক আৰু গণিতৰ ভাষাই গণিতক এটি সুকীয়া স্থান দিয়ে” কেনেকৈ?
“Symbol and Mathematical Language give mathematics a unique status”—How?

- (b) যদি 4 ছেমি. বাহু বিশিষ্ট বম্বাছৰ কৰ্ণ দুডালৰ দৈৰ্ঘ্যৰ যোগফল 10 ছেমি হয় তেতিয়া হ'লে বম্বাছটোৰ কালি কিমান?

If the sum of the diagonals of a Rhombus of side 4 cm is 10 cm. then what is the area of the Rhombus?

- (c) Tangram কি? গণিত শিকলত ইয়াৰ ব্যৱহাৰ কেনেকৈ কৰিবা ব্যাখ্যা কৰা।

What is Tangram? Explain its uses in learning mathematics.

4. চমুকৈ লিখা— (যিকোনো দুটা)

$$2 \times 2 = 4$$

Write in short (any two)

- (a) আৰ্যভট্ট (Aryabhatta)
- (b) ৰামানুজন (Ramanujan)
- (c) ইউক্লিড (Euclid)

—xxx—

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.7
Art and Creative Education

Time : 1 $\frac{1}{2}$ hour

Full marks : 20

1. উত্তৰ লিখা— (Give answer)

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = 1$$

(a) অসমৰ এজন প্ৰসিদ্ধ চিত্ৰশিল্পীৰ নাম লিখা।

Mention the name of a reknown Artist of Assam.

(b) কলাৰ ক্ষেত্ৰলৈ প্ৰদান কৰা এটা ৰাজ্যিক বঁটাৰ নাম লিখা।

Name one "State Award" given in the field of Art.

2. প্ৰাথমিক স্তৰত কলা আৰু সৃজনীমূলক শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত এজন শিক্ষক হিচাপে কেনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব? চমুকৈ লিখা। 4

What steps would you take as a teacher to achieve the aims of art and creative education in primary level? Discuss briefly.

3. আহোম ৰাজত্বকালৰ স্থাপত্য শিল্পৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4
Discuss the characteristics of architectural art during the period of Ahom rule.

4. এজন চাইকেল আৰোহীৰ আঁহি অংকন কৰা। 3
Draw a sketch of a cyclist.

5. তলৰ যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত এখন পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰা। 3

Prepare a script on any one of the following topics—

(a) মানৱ অধিকাৰ (Human Rights)

(b) বৃক্ষৰোপন (Plantation)

(c) কভিড- 19 (Covid-19)

6. কলা কি? পাঠ্যক্ৰমৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ লগত কলাক কেনেকৈ জড়িত কৰিব পাৰি উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 1+4=5

What is Art? Discuss with examples how to integrate art with other curricular subjects.

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.8
Yoga Education

Time : 1 hour

Full marks : 20

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা—

1x3 = 3

(a) আত্ম উপলব্ধি কি?

What is self actualization?

(b) প্ৰাণায়াম কি?

What is Pranayama?

(c) তন্ত্ৰ যোগ কি?

What is Tantra Yoga?

2. শ্বাস-প্ৰশ্বাস তন্ত্ৰত যোগৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4

Discuss the effects of Yoga on respiratory system.

3. যোগৰ যিকোনো তিনিটা উদ্দেশ্য লিখা।

3

Write any three objectives of Yoga.

4. “যোগৰ দৈনিক অনুশীলনে মানসিক অসুস্থতাৰ উপশম ঘটায়” বাক্যশাৰী
বহলাই লিখা

4

“Regular practice of Yoga can reduce mental disorder” Explain the statement.

5. বহি কৰা যিকোনো চাৰিটা আসন উল্লেখ কৰা।

2

Mention any four sitting type asanas.

6. চমুটোকা লিখা (যিকোনো দুটা)—

2x2 = 4

Write short notes (any two)—

(a) যোগৰ শক্তি

Power of Yoga

(b) যোগ বশিষ্ঠ

Yoga vasistha

(c) পবনমুক্তাসন

Pabanmuktasan

Diploma in Elementary Education
1st Semester End Evaluation, 2021
Paper- S1.9
Work and Education

Time : 1 hour

Full marks : 20

1. উত্তৰ লিখা— (Write answer)

1x4 = 4

(a) কৰ্মশিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য।

Write one objective of Work Education.

(b) শিক্ষাৰ স্তম্ভ চাৰিটা উল্লেখ কৰা।

Mention the four pillars of education.

(c) বৃত্তিমুখী শিক্ষা আৰু কৰ্মশিক্ষাৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

Write one difference between work education and vocational education.

(d) কৰ্মশিক্ষাত ব্যৱহৃত দুটা মূল্যায়ন সৰঞ্জীৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention two tools used for evaluation of Work Education.

2. কৰ্ম শিক্ষাৰ চাৰিটা ক্ৰিয়াকলাপ উল্লেখ কৰা, যিয়ে শিকাকৰ কৌশল বিকাশত কৰে।

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

Mention four activities of work education which helps in skill development of the learner.

3. “কৰ্মশিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানৱীয় প্ৰমূল্যৰ বিকাশ ঘটায়”— যুক্তিৰে প্ৰতিপন্ন কৰা।

3

“Work education promote humanistic values of students”— Justify.

4. সামূহিক সম্পদ কি? তোমাৰ অঞ্চলত উপলব্ধ সামূহিক সম্পদৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

1+2=3

What is community resource? Prepare a list of community resources of your locality.

5. পৰিয়ালৰ বাবে বাজেট কিয় প্ৰয়োজন? মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ বাবে এখন আদৰ্শ বাজেট প্ৰস্তুত কৰা।

1+3=4

What is the necessity of budget in a family? Prepare a model budget for middle class family.

6. চমুটোকা লিখা— (যিকোনো দুটা)

(a) কোঠাৰী আয়োগ আৰু কৰ্মশিক্ষা।

Kothari Commission and Work Education.

(b) ঘৰৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰ্ভয়তা।

Household safety and security.

(c) জনসংখ্যা শিক্ষা আৰু সমাজৰ পৰা কু-সংস্কাৰ দূৰীকৰণ।

Population Education and removal of evil customs from the society.

—XXX—